

Sygn. akt VI Ka 538/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SO Robert Bednarczyk

SO Barbara Żukowska

Protokolant Anna Potaczek

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2013 r.

sprawy **J. K.**

oskarżonego z art. 193 kk

z powodu apelacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 1 sierpnia 2013 r. sygn. akt II K 23/13

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. K. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 kpk postępowanie umarza,

zwalnia oskarżycielkę subsydiarną K. M. od ponoszenia kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Sygn. akt VI Ka 538/13

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że w dniu 11 listopada 2011r. w K., woj. (...) przy ul. (...) naruszył mir domowy poprzez wtargnięcie do budynku mieszkalnego K. M., tj. o czyn z art. 193 kk.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2013r. w sprawie sygn. akt II K 23/13:

I. uniewinnił oskarżonego J. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 193 kk,

II. na podstawie art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 640 kpk kosztami sądowymi obciążył oskarżycielkę posiłkową K. M..

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej zaskarżając orzeczenie Sądu I instancji w całości i zarzucając:

I. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 4 kpk i art. 7 kpk, poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art. 424 kpk poprzez:

- 1) przyjęcie, że oskarżony, wchodząc do domu K. M. nie pokonał przeszkód w postaci bramy oraz trzech par drzwi, z uwagi na to, że K. M. nie zamykała ich na klucz, podczas gdy dla realizacji znamion występkę z art. 193 kk nie jest konieczne pokonanie zabezpieczeń fizycznych wejścia, ale przełamanie woli osoby uprawnionej,
- 2) przyjęcie, że oskarżony wyszedł z domu K. M. niezwłocznie po jej żądaniu, podczas dynamiki zajścia oraz wejście oskarżonego do kuchni wskazuje jednoznacznie, iż oskarżony nie zastosował się do polecenia właścicielki,
- 3) przyjęcie, że oskarżony nie działał umyślnie oraz z zamiarem bezpośrednim, podczas gdy oskarżony wiedział, iż nie dysponuje podstawą prawną do wejścia na teren K. M., a nadto K. M. sprzeciwiła się wejściu oskarżonego w głąb domu,
- 4) przyjęcie, że wyjaśnienia oskarżonego oraz zeznania pokrzywdzonej K. M. oraz zeznania świadka B. S. są ze sobą spójne, a drobne różnice pomiędzy ich relacjami spowodowane zostały wpływem czasu, stanem zdenerwowania oraz dynamiką zajścia, podczas gdy rozbieżności w relacjach tych osób są na tyle istotne, że Sąd powinien dokonać odrębnej oceny źródeł dowodowych wskazując, którym dowodom daje wiarę, a którym dowodom tej wiary odmawia.

Na zasadzie art. 454 kpk skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W niniejszej sprawie zachodzi ujemna przesłanka procesowa w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia na podstawie art.55§1 k.p.k. jest możliwe tylko wówczas, gdy uchylenie pierwszego z wydanych przez prokuratora postanowień o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia nastąpi przez właściwy do rozpoznania zażalenie sąd. Tylko w takim układzie procesowym wydanie przez prokuratora drugiego postanowienia, tożsamego w swym rozstrzygnięciu z pierwszym oznacza spełnienie warunku określonego w art.330§2 k.p.k. Uchylenie pierwszego z postanowień w trybie tzw. samokontroli przez prokuratora na podstawie art.463§1 k.p.k. w zw. z art.465§1 k.p.k. nie daje podstaw do tego, by – w razie wydania przez prokuratora kolejnego postanowienia o umorzeniu postępowania – wnieść subsydiarny akt oskarżenia. Powszechnie przyjmuje się, że warunek ponownego zaniechania ścigania wymagany do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, nie dotyczy form postępowania przygotowawczego (śledztwo albo dochodzenie) oraz jego fazy („w sprawie” albo „przeciwko osobie”). Decydujące znaczenie ma wyłącznie wymóg dwukrotnego wydania postanowienia o umorzeniu postępowania albo o odmowie jego wszczęcia (art.330§2 k.p.k.)- (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013r., sygn. akt. IV KK 128/13, OSNKW 2013/9/75; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013r., sygn. akt IV KK 42/13, LEX 1292224; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012r., sygn. akt III KK 122/12, OSNKW 3013/1/9; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011r., sygn. akt III KK 134/11, OSNKW 2011/12/111; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 maja 2011r., sygn. akt II AKz 227/11, OSAŁ 2011/3/33; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 czerwca 2010r., sygn. akt II AKz 197/10, OSA 2011/12/15-18; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 października 2009r., sygn. akt II AKz 672/09, KZS 2010/1/54; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006r., sygn. akt III KK 371/05, OSNwSK 2006/1/872)

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż nie zaszły podstawy do wywiedzenia subsydiarnego aktu oskarżenia. W dniu 11 listopada 2011r. K. M. zgłosiła w Komisariacie Policji w K. prośbę „o pomoc” w związku z „najściem” jej przez sąsiada – J. K.. W dniu 20 grudnia 2011r. zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia (k.10). Na to postanowienie pokrzywdzona w dniu 23 stycznia 2012r. złożyła zażalenie (k.14-15). Następnie postanowieniem z dnia 2 lutego 2012r. (k.16) prokurator podjął na nowo czynności w postępowaniu, w którym odmówiono wszczęcia. W dniu 23 lutego 2012r. kolejny raz wydano postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia (k.18), które zostało skutecznie zaskarżone zażaleniem przez pokrzywdzoną, a Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze orzekł o jego uchyleniu (postanowienie Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 19 czerwca 2012r. , k. 23). W rezultacie takiej decyzji sądu w dniu 12 lipca 2012r. wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia (k.24), które to dochodzenie umorzono postanowieniem z dnia 20 września 2012r. (k.48).

Postanowienie to zaskarżyła zażaleniem pokrzywdzona, a Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze postanowieniem z dnia 13 grudnia 2012r. utrzymał je w mocy.

W efekcie stwierdzić należy, że w niniejszym postępowaniu nie doszło do wydania dwóch tożsamyh decyzji w rozumieniu art.330§2 k.p.k. pozwalających na wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia. Najpierw doszło do wydania decyzji o odmowie wszczęcia dochodzenia, którą prokurator w wyniku tzw. samokontroli wzruszył. Po wydaniu natomiast kolejnego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia i jego uchylenia przez sąd postępowanie zostało wszczęte i było prowadzone. Po decyzji o jego umorzeniu sąd natomiast nie przychylił się do zażalenia i utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy. W tej sytuacji procesowej pokrzywdzona K. M. nie nabyła uprawnień do wystąpienia z subsydiarnym aktem oskarżenia.

W związku z powyższym niezależnie od granic zaskarżenia przepis art.440 k.p.k. obligował sąd odwoławczy do uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia przedmiotowego postępowania z powodu braku skargi uprawnionego oskarżyciela w oparciu o przepis art.17§1 pkt 9 k.p.k.

Względy słuszności przemawiały za zwolnieniem oskarżycielki subsydiarnej od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art.624§1 k.p.k. w zw. z art.634 k.p.k.)

Wyk. J.K.